

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

24. De Feudo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

- 18 **Laudemium** ex venditione fundi emphyteutici (quando ususfructus à proprietate seiunctus est) usufructuario non proprietario debetur. V. C. patet non filio ex bonis aduentitijs. Ratio, quia omne emolumentum, proueniens ex re fructuaria, debetur usufructuario.

NB. Si emphyteuta fundo emphyteutico prius est ob canonem non solum, meliorationem domino repetere non potest.

C A P. XXIV.

De Feudo.

- 1 **F** eudum (sic dictum à fide seu fidelitate) vel donatio ac beneficium est, ob quod fidelitas personale obsequium à vasallo exigitur.
- 2 Feudum emphyteusi conuenit 1. Quia vtrumque constituitur in re immobili. 2. Vtrunque transfertur usufructus in vasallum, manente proprietate domino. 3. Vasallus etiam vti emphyteuta inuestitur, debet, siue in possessionem mitti, vel corporaliter, vel per iuris fictionem, tradendo anulum, cetera, vt acquirit ius ad rei possessionem. 4. Vasallus non potest alienare feudum sine consensu domini, alioquin cadit in commissam, & alienatio irrita est.
- 3 Feudum magis alienari prohibitum est, quam Emphyteusis, quouis titulo oneroso seu gratuito, etiam ne quidem, quo ad dotem. Consuetudo tamen promittit, vt domino non requisito, terras incultas, possit ad longum tempus locare, in emphyteusim dare, imò etiam alium vasallum sibi sub infeudare. Omnia tamen sine praiudicio Domini.

Duplex est feudum : Nouum (quod primò alicui 4
 acquiritur est beneficio solius conferentis) Anti-
 quum (quod ab ascendente, iure agnationis ad alte-
 rum transmissum fuit.) Item aliud est hæredita-
 rium, *Erblehen* (quod alicui simpliciter concess-
 sum est pro se & hæredibus) aliud gentilitium, seu
 ex pacto & prouidentia *Stammlehen* (quod con-
 cessum est alicui pro se & solis filiis.) Nam appella-
 tione liberorum in materia feudali, veniunt soli
 masculi, & non fœminæ, nisi specialis earum men-
 tio fiat, & licet fœminarum mentio fiat, tamen
 non admittuntur, nisi in defectum masculorum.
Mynsinger.

De feudo nouo vasallus cum Domini Consensu 5
 disponere potest, etiam non requisita voluntate ag-
 natorum. Ratio, cum enim in hoc feudo descen-
 dentibus vel agnatis nondum ius acquisitum fuit,
 ideo primus acquirens de eo tanquam de re sua pro
 arbitratu disponere potest. Excipe, nisi feudum no-
 uum concessum sit speciali fauore alicuius filij, vel
 ita, ut sit instar antiqui, tunc alienari non potest
 cum præiudicio filiorum aut collateralium, qui ab
 eodem illo communi stipite, patre, auo, proauo des-
 cendunt.

De feudo propriè hæreditario vasallus suo pte ar- 6
 bitratu disponere potest. Ratio, quia tale feudum ra-
 tione primæ inuestituræ ad quoscunque etiam extra-
 neos deuolui potest, reseruata domino directo, fide-
 litate, à feudi successore præstanda.

De feudo antiquo ex pacto vasallus non potest di- 7
 sponere sine renuntiatione agnatorum, etiam cum
 domini consensu. Ratio, quia agnatis ex pacto &
 prouidentia primi tum conferentis, tum acqui-

rentis, ius acquisitum est; cui pactum vel depositum posterior obesse non debet. Potest tamen Vasallus ex fructibus feudi disponere ad vitam suam.

- 8 Bona feudalìa ex pacto, sicut & emphyteutica omnino separata sunt ab hæreditarijs seu allodialibus, nec possunt confiscari, eò quod nulla bona possunt confiscari, nisi ea quæ possunt devolvi ad emphyteuticos.

NB Feudalia bona non possunt computari feudo in legitimam. Deinde proximus agnatus repudiata hæreditate in feudo succedere potest; quia in feudo antiquo ex pacto iure agnationis, & non iure hæreditatis succeditur. Eadem ratio est de emphyteuti concessa alicui pro se & filijs, non exprimendo, quod debeant esse hæredes.

NB. Bona feudalìa non veniunt in generali bonorum obligatione aut hypotheca.

- 9 Feudum differt ab emphyteusi; quod in emphyteusi annua realis pensio soluitur: in feudo autem pleiunquæ obligatio personalis tantum est, honorem ac reuerentiam domino præstandi ac defendendi contra omnes modolito. Potrò Vasallus notarius primus, sed etiam filius, aliusque successor intra annum & diem fidelitatis iuramentum domino præstare debet inuestituræ renouationem, præstare iuramento petere cogitur, nisi iusta causa excausetur, si dominus moriatur, vasallus intra diem & annum, ab hærede aliove successore illius inuestituram petere & fidelitatem iurare cogitur, alioquin feudo præiuatur, saltem per Iudicis sententiam. In quibusdam etiam feudis consuetudo est, vt vasallus in recognitionem dominij directi, realem pensionem præstet non tantum cum nouus vasallus inuestituram

Anfal

Anfall sed etiam cum mortuo domino, alius eidem succedit *im Herrenfall*. In qua discrepat ab emphyteuta, qui laudemium semel tantum, cum inuestitur, pendere cogitur.

In feudo iure communi foeminae non succedunt, nec clerici in sacris constituti, nec religiosi, nec Episcopi, quia senire non valent: nisi feudum ex prima sua institutione & voluntate conferentis, Ecclesiasticae dignitati annexum sit.

Illegitimi quoque quamuis per Principis Rescriptum legitimi, à feudis excluduntur, nisi expressa mentio fiat. Legitimi tamen per subsequens matrimonium admittuntur. At verò in emphyteusi etiam naturales liberi succedere possunt, nisi sit Ecclesiastica, à qua illegitimi omnes excluduntur.

Feudum à Vasallo aufertur ob crimen ingratitude, erga dominum suum. 1. Si mortuo domino Vasallus intra annum & diem haeredem vel successorem illius non adierit, ut fidelitatem polliceatur, & inuestituram petat, vel per se, vel per procuratorem suum. 2. Si Vasallus dominum suum in praelio dimiserit, aut de insidijs domino paratis, dominum certiore non reddiderit. 3. Si uxori, filiae, nurui, sorori in domo domini sui adhuc manenti se immiscuerit. 4. Si conditionem feudi falsè inficiatus fuerit, requiritur tum Iudicis sententia.

NB. Si Vasallus ita in dominum peccauerit, ut feudum amittere debeat, non ad proximos, sed ad dominum reuertatur, ut saltem hanc habeat sua iniuria ultionem.